

1624**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 27 listopada 2001 r.

w sprawie uprawiania alpinizmu.

Na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 81, poz. 889 i Nr 102, poz. 1115) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe wymogi, kwalifikacje i sposób ich uzyskiwania, wynikające z nich uprawnienia, tryb nadawania, zawieszania i cofania tych uprawnień, wzory dokumentów stwierdzających te kwalifikacje i uprawnienia oraz szczególne zasady bezpieczeństwa obowiązujące przy uprawianiu alpinizmu.

§ 2. 1. Posiadanie wymaganych kwalifikacji do uprawiania alpinizmu stwierdza się nadaniem odpowiedniego rodzaju karty alpinistycznej Polskiego Związku Alpinizmu, zwanego dalej „PZA”.

2. Kartę nadaje się osobie, która spełnia warunki określone w rozporządzeniu oraz uzyskała pozytywny wynik egzaminu sprawdzającego.

§ 3. Osoba nieposiadająca karty, o której mowa w § 2 ust. 1, może:

- 1) wspinać się po obiektach sztucznych,
- 2) wspinać się w rejonach skałkowych niemających charakteru wysokogórskiego, po drogach wspinaczkowych wyposażonych w stałą asekurację,
- 3) poruszać się w jaskiniach, których obiektywne trudności techniczne (terenowe) nie wymagają praktycznej znajomości metod ich pokonywania lub użycia specjalistycznego sprzętu oraz umiejętności postępowania się nim,
- 4) uprawiać narciarstwo wysokogórskie na trasach odpowiednio przygotowanych.

§ 4. Ustala się następujące rodzaje kart alpinistycznych:

- 1) wspinacza,
- 2) taternika,
- 3) taternika zwyczajnego,
- 4) taternika jaskiniowego,
- 5) zwyczajnego taternika jaskiniowego,
- 6) narciarza wysokogórskiego.

§ 5. 1. Warunkiem uzyskania karty wspinacza jest:

- 1) ukończenie 12 roku życia,
- 2) ukończenie podstawowego kursu wspinaczkowego.

2. Karta wspinacza uprawnia do wspinania się w rejonach skałkowych niemających charakteru wysokogórskiego.

3. Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia, mogą realizować uprawnienia wymienione w ust. 2 we współdziałaniu z osobą pełnoletnią posiadającą co najmniej kartę wspinacza.

§ 6. 1. Warunkiem uzyskania karty taternika jest:

- 1) ukończenie 16 roku życia,
- 2) ukończenie kursu taternickiego.

2. Karta taternika uprawnia do:

- 1) wspinania się w rejonach skałkowych i wysokogórskich bez ograniczeń,
- 2) kierowania, przez pełnoletniego jej posiadacza, zgrupowaniami wspinaczkowymi poza rejonami wysokogórskimi.

3. Osoby, które nie ukończyły 18 roku życia, mogą realizować uprawnienia wymienione w ust. 2 pkt 1 we współdziałaniu z osobą pełnoletnią posiadającą co najmniej kartę taternika.

§ 7. 1. Warunkiem uzyskania karty taternika zwyczajnego jest:

- 1) ukończenie 21 roku życia,
- 2) posiadanie karty taternika przez co najmniej 3 lata,
- 3) przebycie co najmniej 30 dróg wspinaczkowych latem i 20 dróg wspinaczkowych zimą oraz 20 dróg wspinaczkowych poza polskimi Tatrami, w tym co najmniej 5 dróg wspinaczkowych w górach lodowcowych.

2. Karta taternika zwyczajnego uprawnia do:

- 1) wspinania się w rejonach skałkowych i wysokogórskich bez ograniczeń,
- 2) kierowania zgrupowaniami wspinaczkowymi i wyprawami alpinistycznymi bez ograniczeń.

§ 8. 1. Warunkiem uzyskania karty taternika jaskiniowego jest:

- 1) ukończenie 18 roku życia,
- 2) ukończenie kursu taternictwa jaskiniowego.

2. Karta taternika jaskiniowego uprawnia do:

- 1) wspinania się w rejonach skałkowych i wysokogórskich bez ograniczeń,
- 2) wspinania się w jaskiniach bez ograniczeń,

- 3) kierowania zgrupowaniami wspinaczkowymi i jaskiniowymi poza rejonami wysokogórkimi.

§ 9. 1. Warunkiem uzyskania karty zwyczajnego taternika jaskiniowego jest:

- 1) ukończenie 21 roku życia,
- 2) posiadanie karty taternika jaskiniowego przez co najmniej 3 lata,
- 3) udział w co najmniej 30 przejściach jaskiniowych latem oraz w 20 przejściach jaskiniowych zimą, w tym w co najmniej 2 wyprawach jaskiniowych w rejony wysokogórkie.

2. Karta zwyczajnego taternika jaskiniowego uprawnia do:

- 1) wspinania się w rejonach skałkowych i wysokogórkich bez ograniczeń,
- 2) wspinania się w jaskiniach bez ograniczeń,
- 3) kierowania zgrupowaniami i wyprawami jaskiniowymi bez ograniczeń,
- 4) kierowania zgrupowaniami wspinaczkowymi na terenie Tatr.

§ 10. 1. Warunkiem uzyskania karty narciarza wysokogórkiego jest:

- 1) posiadanie co najmniej karty taternika lub taternika jaskiniowego,
- 2) ukończenie kursu narciarstwa wysokogórkiego.

2. Karta narciarza wysokogórkiego uprawnia do uprawiania narciarstwa w rejonach wysokogórkich, w których do jego uprawiania jest wymagane posiadanie umiejętności alpinistycznych.

3. Posiadacz karty narciarza wysokogórkiego korzysta ponadto z uprawnień wynikających z rodzaju posiadanej karty taternika lub taternika jaskiniowego.

§ 11. 1. Posiadanie wymaganych kwalifikacji do osadzenia stałej asekuracji w terenie skalnym dla celów alpinistycznych stwierdza się przyznaniem karty ekipera PZA.

2. Kartę, o której mowa w ust. 1, przyznaje się osobie, która spełnia warunki określone w rozporządzeniu oraz uzyskała pozytywny wynik egzaminu sprawdzającego.

§ 12. 1. Warunkiem uzyskania karty, o której mowa w § 11, jest:

- 1) ukończenie 18 roku życia,
- 2) posiadanie co najmniej karty wspinacza,
- 3) ukończenie szkolenia specjalistycznego w zakresie alpinizmu.

2. Karta ekipera PZA uprawnia do:

- 1) osadzania stałej asekuracji dla celów alpinistycznych w terenach skalnych,

- 2) sprawowania okresowej kontroli asekuracji osadzonej na drogach wspinaczkowych.

§ 13. 1. Nadanie każdego z rodzajów kart alpinistycznych, o których mowa w § 4, następuje na wniosek osoby zainteresowanej.

2. Do wniosku o nadanie karty dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające spełnianie wymagań, od których uzależnione jest uzyskanie danej karty,
- 2) pisemną zgodę przedstawiciela ustawowego na uprawianie alpinizmu, jeżeli wnioskodawca nie ukończył 18 roku życia,
- 3) zaświadczenie wydane przez lekarza posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny sportowej o braku przeciwwskazań do uprawiania alpinizmu.

3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób ubiegających się o kartę ekipera PZA.

§ 14. 1. Kwalifikacje alpinistyczne uzyskuje się po zaliczeniu z pozytywnym wynikiem egzaminów sprawdzających, o których mowa w § 2 ust. 2 i w § 11 ust. 2, przeprowadzanych zgodnie z wymaganiami egzaminacyjnymi PZA.

2. Egzamin sprawdzający składa się z:

- 1) egzaminu teoretycznego obejmującego w szczególności: sprawdzenie znajomości zasad bezpieczeństwa w alpinizmie, metod pokonywania trudności terenowych, alpinistycznego sprzętu asekuracyjnego oraz podstaw terenoznawstwa,
- 2) egzaminu praktycznego obejmującego w szczególności: sprawdzenie umiejętności pokonywania trudności terenowych odpowiednich dla rodzaju karty oraz postępowania się alpinistycznym sprzętem asekuracyjnym.

3. Egzamin, o których mowa w ust. 2, przeprowadza komisja powołana przez zarząd PZA, w trzyosobowych zespołach egzaminacyjnych; w skład zespołu powinien wchodzić co najmniej jeden egzaminator posiadający uprawnienia trenera lub instruktora określonej dyscypliny alpinizmu.

§ 15. 1. Karty, o których mowa w § 4 i 11, nadaje, zawieszają i cofa zarząd PZA lub, z jego upoważnienia, zarządy klubów alpinistycznych.

2. Posiadane uprawnienia są zawieszane albo cofane przez jednostkę, która je nadała, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego lub sądu koleżeńskiego PZA, stwierdzającego:

- 1) naruszenie zasad bezpieczeństwa uprawiania alpinizmu,
- 2) przekroczenie uprawnień wynikających z karty alpinistycznej,
- 3) naruszenie obowiązków wynikających z karty ekipera PZA,
- 4) utratę uprawnień, które stanowiły podstawę nadania karty.

3. Organem odwoławczym w sprawach, o których mowa w ust. 1, jest Prezes Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu.

§ 16. 1. Dokumentację i ewidencję wydanych kart alpinistycznych oraz kart ekipera prowadzi PZA.

2. Wzory kart alpinistycznych i ekipera, o których mowa w ust. 1, określają załączniki nr 1—7 do rozporządzenia.

§ 17. 1. Osoby posiadające stopnie ratowników Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego mogą uzyskać, bez egzaminu sprawdzającego, karty taternika, taternika jaskiniowego i narciarza wysokogórskiego.

2. Osoby posiadające stopnie starszych ratowników Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego mogą uzyskać, bez egzaminu sprawdzającego, karty taternika zwyczajnego i zwyczajnego taternika jaskiniowego.

§ 18. Osoby organizujące uprawianie alpinizmu oraz osoby uprawiające dyscypliny alpinistyczne są obowiązane do przestrzegania postanowień właściwych organów, dotyczących wyłączenia lub ograniczenia określonych rejonów z uprawiania alpinizmu.

§ 19. 1. Osoby organizujące uprawianie alpinizmu oraz osoby uprawiające dyscypliny alpinistyczne są obowiązane, każda w swoim zakresie, do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w alpinizmie, a w szczególności do:

- 1) podejmowania działalności po wcześniejszym zapoznaniu się z rejonem działania, w tym z trasami powrotu i odwrotu,
- 2) niepodejmowania działalności bez przygotowania kondycyjnego uczestników,
- 3) przestrzegania ogłaszanych alarmów lawinowych i innych ostrzeżeń,
- 4) pozostawiania i aktualizowania informacji o planowanej działalności i trasie powrotu w miejscach do tego przeznaczonych,
- 5) prowadzenia działalności z użyciem sprzętu alpinistycznego spełniającego warunki określone w § 20,
- 6) uprawiania wspinaczek wysokogórskich i jaskiniowych wyłącznie z użyciem kasków ochronnych,
- 7) włączenia się do akcji ratowniczych prowadzonych w rejonie ich działania i podporządkowania się poleceniom służb ratownictwa górskiego, pracowników parków narodowych i innych upoważnionych funkcjonariuszy państwowych.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mają obowiązek ubezpieczyć się od następstw nieszczęśliwych wypadków.

3. Odstępstwa od wymagań określonych w ust. 1 są dopuszczalne wyłącznie w celu ratowania życia oraz w innych stanach wyższej konieczności.

§ 20. 1. Do uprawiania alpinizmu służy sprzęt, który:

- 1) spełnia parametry wytrzymałościowe określone w przepisach Międzynarodowej Unii Stowarzyszeń Alpinistycznych (UIAA),
- 2) jest sprawny pod względem technicznym.

2. Niedopuszczalne jest stosowanie sprzętu nieprzeznaczonego do uprawiania alpinizmu.

§ 21. 1. Za bezpieczeństwo w zorganizowanych formach szkolenia alpinistycznego jest odpowiedzialny organizator i wyznaczony przez niego kierownik szkolenia, posiadający uprawnienia instruktora lub trenera właściwej dyscypliny alpinizmu.

2. Liczba uczestników szkolenia przypadających na jednego instruktora we wspinaczce sportowej i wysokogórskiej nie może przekraczać:

1) w szkoleniu wspinaczkowym	— 4 osób,
2) w szkoleniu taternickim letnim	— 3 osób,
3) w szkoleniu taternickim zimowym	— 2 osób.

3. Liczba uczestników szkolenia przypadających na jednego instruktora w alpinizmie jaskiniowym nie może przekraczać:

1) w szkoleniu wstępnym	— 6 osób,
2) w szkoleniu wspinaczkowym	— 4 osób,
3) w szkoleniu jaskiniowym	— 5 osób.

4. Liczba uczestników szkolenia przypadających na jednego instruktora w narciarstwie wysokogórskim nie może przekraczać 4 osób.

§ 22. Za bezpieczne przeprowadzenie zgrupowania lub wyprawy alpinistycznej jest odpowiedzialny organizator i wyznaczony przez niego kierownik zgrupowania lub wyprawy, posiadający uprawnienia określone w rozporządzeniu.

§ 23. 1. Karty taternika i taternika zwyczajnego oraz karty taternika jaskiniowego i zwyczajnego taternika jaskiniowego wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stają się odpowiednio kartami taternika, taternika zwyczajnego, taternika jaskiniowego i zwyczajnego taternika jaskiniowego w rozumieniu rozporządzenia.

2. Osoby posiadające kartę taternika samodzielnego lub samodzielnego taternika jaskiniowego wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia otrzymują odpowiednio kartę taternika lub kartę taternika jaskiniowego, o których mowa w § 6 i 8.

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 27 listopada 2001 r. (poz. 1624)

Załącznik nr 1**WZÓR KARTY WSPINACZA**

POLSKI ZWIĄZEK ALPINIZMU	
KARTA WSPINACZA	
Nr	
miejsce na fotografię	pieczęć okrągła PZA
..... (podpis posiadacza)	
..... (imię i nazwisko)	
..... (data urodzenia)	

<p>Karta wspinacza uprawnia do wspinania się w rejonach skałkowych niemających charakteru wysokogórskiego.</p>	
Data wystawienia	
..... (podpis Prezesa PZA)	..... (podpis sekretarza PZA)

WZÓR KARTY TATERNIKA

POLSKI ZWIĄZEK ALPINIZMU

KARTA TATERNIKA

Nr ....

miejsce
na
fotografię

pieczęć
okrągła
PZA

.....
(podpis posiadacza)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

Karta taternika uprawnia do wspinaczki bez ograniczeń oraz do kierowania zgrupowaniami wspinaczkowymi poza rejonami wysokogóorskimi.

Data wystawienia .....

.....
(podpis Prezesa PZA)

.....
(podpis sekretarza PZA)

WZÓR KARTY TATERNIKA ZWYCZAJNEGO

POLSKI ZWIĄZEK ALPINIZMU

**KARTA TATERNIKA
ZWYCZAJNEGO**

Nr .....

miejsce
na
fotografię

pieczęć
okrągła
PZA

.....
(podpis posiadacza)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

Karta taternika zwyczajnego uprawnia do
wspinaczki bez ograniczeń, do kierowania
zgrupowaniami wspinaczkowymi i wyprawami
alpinistycznymi bez ograniczeń.

Data wystawienia .....

..... (podpis
Prezesa PZA)

..... (podpis
sekretarza PZA)

WZÓR KARTY TATERNIKA JASKINIOWEGO

POLSKI ZWIĄZEK ALPINIZMU

**KARTA TATERNIKA
JASKINIOWEGO**

Nr .....

miejsce
na
fotografię

pieczęć
okrągła
PZA

.....
(podpis posiadacza)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

Karta taternika jaskiniowego uprawnia
do wspinaczki bez ograniczeń, wspinaczki
w jaskiniach bez ograniczeń oraz kierowania
zgrupowaniami wspinaczkowymi
i jaskiniowymi poza rejonami wysokogórkimi.

Data wystawienia .....

.....
(podpis
Prezesa PZA)

.....
(podpis
sekretarza PZA)

WZÓR KARTY ZWYCZAJNEGO TATERNIKA JASKINIOWEGO

POLSKI ZWIĄZEK ALPINIZMU

**KARTA ZWYCZAJNEGO
TATERNIKA JASKINIOWEGO**

Nr .....

miejsce
na
fotografię

pieczęć
okrągła
PZA

.....
(podpis posiadacza)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

Karta zwyczajnego taternika jaskiniowego
uprawnia do wspinaczki bez ograniczeń,
wspinaczki jaskiniowej bez ograniczeń,
kierowania zgrupowaniami i wyprawami
jaskiniowymi bez ograniczeń, kierowania
zgrupowaniami wspinaczkowymi
na terenie Tatr.

Data wystawienia .....

..... (podpis Prezesa PZA)   ..... (podpis sekretarza PZA)

WZÓR KARTY NARCIARZA WYSOKOGÓRSKIEGO

POLSKI ZWIĄZEK ALPINIZMU

**KARTA NARCIARZA
WYSOKOGÓRSKIEGO**

Nr .....

miejsce
na
fotografię

pieczęć
okrągła
PZA

.....
(podpis posiadacza)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

Karta narciarza wysokogórskiego uprawnia do uprawiania narciarstwa w rejonach wysokogórskich, do których uprawiania wymagane jest posiadanie umiejętności alpinistycznych. Posiadacz karty narciarza wysokogórskiego korzysta także z uprawnień wynikających z rodzaju posiadanej karty taternika lub taternika jaskiniowego.

Data wystawienia .....

.....
(podpis
Prezesa PZA)

.....
(podpis
sekretarza PZA)

WZÓR KARTY EKIPERA

POLSKI ZWIĄZEK ALPINIZMU

KARTA EKIPERA

Nr .....

miejsce
na
fotografię

pieczęć
okrągła
PZA

.....
(podpis posiadacza)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

Karta ekipera uprawnia do osadzania
stałej asekuracji w terenach skalnych oraz
sprawowania okresowej kontroli asekuracji
osadzonej na drogach wspinaczkowych.

Data wystawienia .....

..... (podpis
Prezesa PZA)

..... (podpis
sekretarza PZA)